

Her kommer jeg et Øjeblik til at dvæle ved de private Skoler i Almindelighed. Der er i København og paa Frederiksberg et betydeligt Antal Elever i private Skoler, men holder jeg mig til dem, som jeg forstaaer ved de højere Skoler, nemlig de eksamensberettigede Skoler; er der i dem noget over 10,000 Elever. Hvis disse 10,000 Elever skulde gaa over i Kommunens Skoler, vilde de, naar der skulde bygges og indrettes Skoler for dem, koste Kommunen 110 Kr. pr. Stk., ligesom de øvrige Elever. Det vilde blive over en Mill. Kr. mere i Udgift. Kommunen er derfor finansielt set særdeles vel tjent med, at den private Skole faar et Tilskud, der er langt mindre end den Million, det vilde koste, naar den selv skulde overtage Eleverne, og Staten er paa samme Maade vel tjent med at yde den private Skole et Tilskud. Allerede af den Grund er den Sum, jeg har foreslaaet, ingeniende stor. Hvis Staten skulde yde de 10,000 Elever, jeg nævnede, hver 16 Kr., saaledes som den yder til Folkeskoleundervisningen Landet over, vilde det blive 160,000 Kr. mere, altsaa mere end de 137,000 Kr., som jeg har foreslaaet. Dertil kommer en ganske anden Ting, nemlig at Staten som rimeligt er, rundt omkring i Landet yder langt større Tilskud til det højere Skolevæsen. København er ogsaa i den Henseende sletttere stillet end det øvrige Land, idet der her kun findes een højere Statsskole, Metropolitan-skolen. I det øvrige Land støttes det højere Skolevæsen ganske anderledes af Staten. Hvis jeg vil tage det gennemsnitligt — det vil give et Tal, der for saa vidt er meget misvisende, som Staten paa ingen Maade støtter alle Skoler lige stærkt, men det virkelige Forhold er, at Staten støtter enkelte Skoler langt stærkere end andre og nogle slet ikke —, er Forholdet det, at Statens Udgift til de højere Skoler er 1½ Mill. Kr., og da der er 27,000 Elever i disse højere Skoler rundt omkring i Landet, vil det altsaa sige, at Staten giver et Tilskud af gennemsnitligt 50 Kr. pr. Elev til de højere Skoler Landet over med Undtagelse af København.

Altsaa ogsaa fra denne Side set er det et højt billigt Krav og kun et ganske foreløbigt Krav, at Staten bevilger 137,000 Kr. til et Antal af Skolebørn, som for København, Frederiksberg og den tilstødende Gentofte Kommune vil være ca. 11,000. Det er altsaa en Sum, som i og for sig er alt andet end afskrækkende, men som er yderst beskeden og kun et Skridt i Retning af at ligestille København med det øvrige Land, hvad København formentlig har Ret til

at blive. Det forekommer mig ogsaa, at de Borgere, som af den ene eller den anden Grund foretrækker den private Skole, har Ret til at blive behandlet som andre Borgere. Nu er Forholdet det, at de gennem deres Skatter yder 16 Kr. pr. Elev til Skoler, de ikke benytter, og det vilde da være ret naturligt, om man gav et lignende Tilskud til de Skoler, de benytter, og saa lod dem betale det Plus, det koster, at de kræver den højere Undervisning, men at man altsaa lod det Grundtilskud, som disse ca. 16 Kr. pr. Elev er, som Staten yder til Folkeskolevæsenet Landet over, komme alle til gode. Jeg fremhæver i dette Øjeblik ikke en Gang Hensynet til, at Staten yder mere til den højere Skoleundervisning. Naar en Del af Befolkningen ikke sender sine Børn i de offentlige Skoler, ligger det ikke altid i det, som tidt anføres, at det ikke anses for fint nok — jeg tror ikke, det spiller nogen Rolle —, men det ligger væsentlig i, at de Skoler, som giver den højere Undervisning, plejer at være fra første Færd indrettede paa det Maal, som er Endemaalet, hvorfor det er hensigtsmæssigt, at Børnene i en yngre Alder begynder i den Skole, de skal fortsætte i, idet det kan medføre forskellige Ulemper, om man lader dem begynde i Kommuneskolen for senere at fortsætte i en højere Skole. Staten er interesseret i, at Befolkningens Oplysning er fremadskridende; den anerkender det derigennem, at Tilskuddene næsten alle gives paa Betingelse af, at de benyttes til Fripladser. Det forekommer mig derfor at være fuldkommen logisk, at København behandles paa samme Maade som det øvrige Land. Det er Grunden til, at jeg tillader mig at stille dette Ændringsforslag, og med denne Motivering skal jeg anbefale det til Tingets Velvillie.

Johan Knudsen: I et af de første Foredrag, jeg havde den Ære at holde i dette høje Ting, anbefalede jeg et Stats-tilskud til Aarhus Teater. Det var i Samlingen 1906—07. Fra Repræsentantskabet og fra Direktøren for Aarhus Teater forelaa et Andragende om et aarligt Tilskud paa 25,000 Kr., og dette Andragende var blevet henvist til Kultusministerens Overvejelse. Imidlertid blev Sagen ikke taget op. Først nu foreslaar et Mindretal af det ærede Finansudvalg, at der ydes Aarhus Teater et Tilskud paa 10,000 Kr. som første Del af en 2-aarig Bevilling. Det kan for saa vidt kun være mig en Tilfredsstillelse, at Repræsentanter for alle Partier søger at støtte den Provinsens Scenekunst, som jeg saa ofte og forgæves har søgt at